

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

**SALLY JONES,
MAIMUȚA CRIMINALULUI**

Traducere de Mirela Acsente

LITERA
București
2019

Mördarens apa
Jakob Wegelius

Copyright text și ilustrații © 2014 Jakob Wegelius

Ediție publicată pentru prima dată de Bonnier Carlsen Bokförlag,
Stockholm, Suedia

Ediție publicată în limba română prin înțelegere cu
Bonnier Rights, Stockholm, Suedia

Editura Litera

O.P. 53, C.P. 212, sector 4, București, România
tel.: 021 319 63 90; 031 425 16 19; 0752 548 372
e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe

 www.litera.ro

Sally Jones, maimuța criminalului
Jakob Wegelius

Copyright © 2019 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii
Redactor: Mihaela Banu
Corector: Păunița Ana

Copertă: Andreea Apostol

Tehnoredactare și prepress: Bogdan Coscaru

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
WEGELIUS, JAKOB

Sally Jones, maimuța criminalului / Jakob Wegelius ;

trad.: Mirella Acseste. – București: Litera, 2019

ISBN 978-606-33-3430-6

I. Acseste, Mirella (trad.)

821.111

CUPRINS

PERSONAJELE 9

MAȘINA DE SCRIS 29

PARTEA ÎNTÂI

1. Eu, Șeful și Hudson Queen	35
2. Morro	39
3. Agiere	42
4. O încărcătură de arme	47
5. Un spectacol trist	51
6. O dramă nocturnă	55
7. Gorila asasinului	60
8. Cântecele	64
9. Femeia de la fereastră	72
10. Casa de lângă Parcul Fără Nume	78
11. Inspectorul de tramvaie	83
12. Signor Fidardo	86
13. O presimțire rea	89
14. Zile și nopți	92
15. Un acordeon mic și roșu	98
16. Muzică de orgă pentru morți	102
17. Vârcolacul din Rua de São Tomé	108
18. Darul	114
19. Mormântul Elisei Gomes	120
20. Serile la Tamarind	125
21. Dealul din spatele închisorii	128
22. Un mesaj de dincolo	133

23. Orientul Îndepărtat	139
24. Fabulosul Forzini	145
25. Farol do Bugio	151
26. Vicontele	154
27. Mov	159
28. Condițiile episcopului	163
29. Kochi	167
30. Song of Limerick	173

PARTEA A DOUA

31. O creștătură în tăiș	181
32. Vânturi de furtună dinspre Sahara	189
33. Rue des Soeurs	193
34. O lighioană ciudată	199
35. SS Minsk se scufundă	207
36. Bombay	213
37. Malabar Star	219
38. Karachi	224
39. Inspectorul gării din Jodhpur	228
40. Întâlniri amânate	235
41. O audiență în Sala Durbar	241
42. Un jurământ de credință	245
43. Lordul șambelan	250
44. Sunt recrutată ca spion	255
45. Ma Ji Sahiba	259
46. Șah mat	265
47. Mahara jahul zburător	269
48. Aterizări forțate și șampanie	275
49. Un plan necinstit	281
50. Sabotaj	285
51. Saudade	290
52. O invitație neașteptată	296
53. Șapte sute de perle din Bahrain	302
54. Lacrimi de bucurie și niște gustări ușoare	306
55. HMS Rana	311
56. Ayesha	316
57. Mattancherry	321

58. Noaptea în cartierul evreiesc	326
59. Dezamăgiri	329
60. Un joc cu miză mare	336
61. Schimb de turbane	341

PARTEA A TREIA

62. Regăsiri	349
63. Așteptarea	354
64. Un scris familiar	357
65. Telefonul	361
66. Pacientul	366
67. Alarmă	371
68. Tramvaiul nr. 4 către Estrela	377
69. Împușcătura	381
70. Urme de pași	386
71. Inspectorul Umbelino și adevărul	391
72. Unchiul Alves	395
73. Pânze roșii în zori	402
74. Porțile de fier	406
75. Marele scandal	410
76. O scrisoare de la un mort	415
77. Un praznic de înmormântare	430
78. Ultima masă la bord	433
79. Dinamită!	438

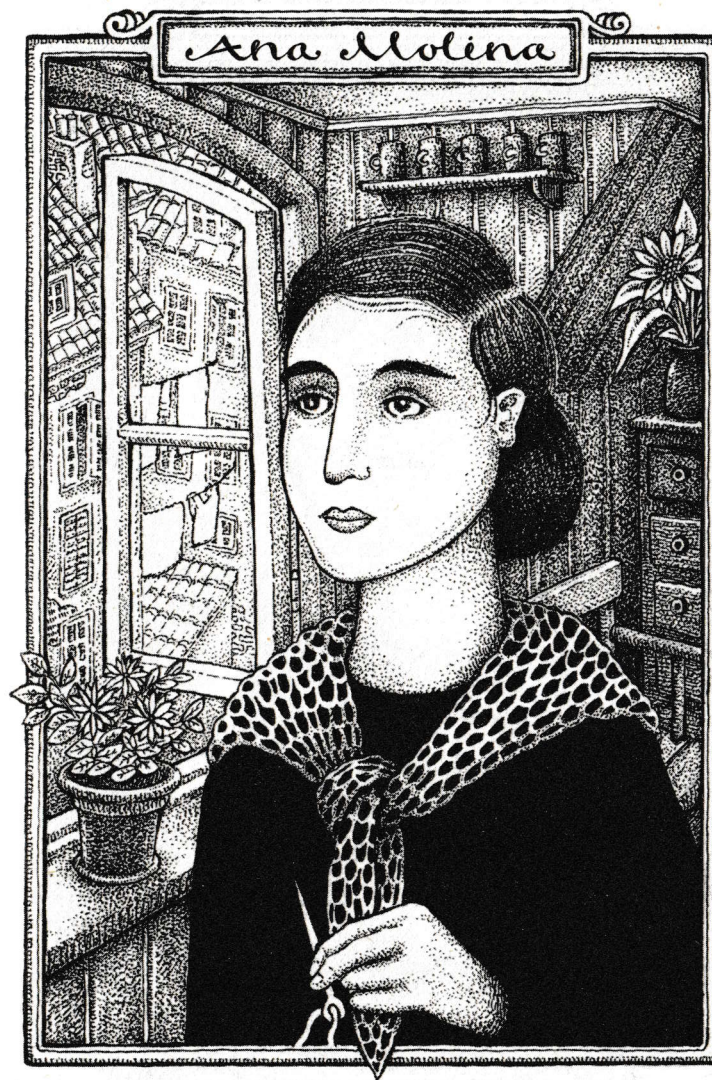

O SEARĂ DE TOAMNĂ 443

PERSONAJELE

LIBRĂRII

ELISA GOMES

ALPHONSE MORRO

MAȘINA DE SCRIS

Zilele trecute, Șeful mi-a dăruit o mașină de scris veche, un Underwood nr. 5 din 1908. O cumpărase de la un negustor de vechituri de lângă port, de aici, din Lisabona. Câteva taste nu mergeau și maneta carului lipsea, dar Șeful știe că mie îmi place să repar tot soiul de lucruri stricate.

Am avut nevoie de câteva seri s-o pun la punct, și acestea sunt primele rânduri pe care le scriu pe ea. Câteva taste încă se blochează, dar un patent și două-trei picături de ulei vor rezolva curând problema.

Însă asta se va întâmpla mâine. Deja s-a întunecat dincolo de ferestra cabinei mele. Luminile de la vasele care stau ancorate pe râu se reflectă în apa întunecată. Mi-am întins hamacul și sunt gata să mă întind în el.

Sper că în noaptea asta nu voi mai avea visele acelea îngrozitoare.

E din nou seară.

Eu și Șeful am avut noroc azi. În fiecare dimineață devreme, mergem la o cafenea din port unde se adună marinarii fără slujbă, așteptând să găsească ceva de muncă pe ziua aceea. De obicei nu e prea mult de lucru, dar azi am avut noroc și am cărat saci cu cărbuni din zori și până la lăsatul serii. Plata a fost jalnică, dar avem nevoie de fiecare bănuț pe care îl putem câștiga. Mă doare spatele, mă dor brațele și mă mănâncă blana din cauza prafului de cărbune.

Mai mult ca orice însă, sunt istovită. Iar n-am dormit bine noaptea trecută. Cred că a trecut cel puțin o lună de când n-am mai dormit o noapte întreagă fără să fiu tulburată de coșmaruri.

Aceleași vise revin iar și iar.

Uneori, mă aflu din nou în sala motoarelor de pe *Song of Limerick*. Sunt ținută din spate de niște brațe puternice, în vreme ce motorul duduie și vasul se scufundă.

Alte dăți îl visez pe inspectorul-șef Garretta. E întuneric și nu știu unde mă aflu. Poate printre mormintele din cimitirul Prazeres.

Respect pentru oameni și cărți

Singurul lucru pe care îl văd sunt ochii mici ai lui Garretta, care-i lucesc cu o sclipire rece sub borul pălăriei. Și simt mirosul acru al prafului de pușcă din revolverul lui – bubuitura încă îmi răsună în urechi.

Cel mai înspăimântător vis este cel despre Șef. Stau în ploaie și-l aștept, în fața unei porți de fier dintr-un zid înalt. Timpul trece, și eu sunt înghețată bocnă. Încerc să mă conving singură că poarta se va deschide dintr-o clipă într-alta, dar în adâncul inimii știu că nu fac altceva decât să mă amăgesc. Nu se va deschide niciodată, și Șeful e închis pentru totdeauna în spatele acestui zid înalt.

Uneori țip în somn. Într-o noapte, nu de mult, m-a trezit Șeful, care se năpustise în cabina mea fluturând o cheie mare pentru țevi. Îmi auzise țipetele și crezuse că se strecurase cineva la bord și voia să-mi facă rău. Ar fi fost perfect posibil, căci ne-am făcut niște dușmani periculoși în Lisabona.

Acum sunt prea obosită ca să mai scriu. Probabil că voi continua mâine. Sunt foarte mulțumită de mașina mea de scris Underwood nr. 5!

În seara asta e ceață. A venit ca un tăvălug dinspre Atlantic în cursul după-amiezii. Tocmai am fost pe punte și n-am reușit să văd nimic dincolo de macaralele înșiruite nu departe pe chei. Din când în când, se aud dinspre râu sunetele aspre ale cornilor de ceață și dangățul clopotelor de pe nave. Sună cam sinistru.

Azi, eu și Șeful am cărat din nou saci de cărbuni. În vreme ce munceam, mă gândeam la mașina mea de scris Underwood nr. 5, iar acum am hotărât la ce îmi va trebui.

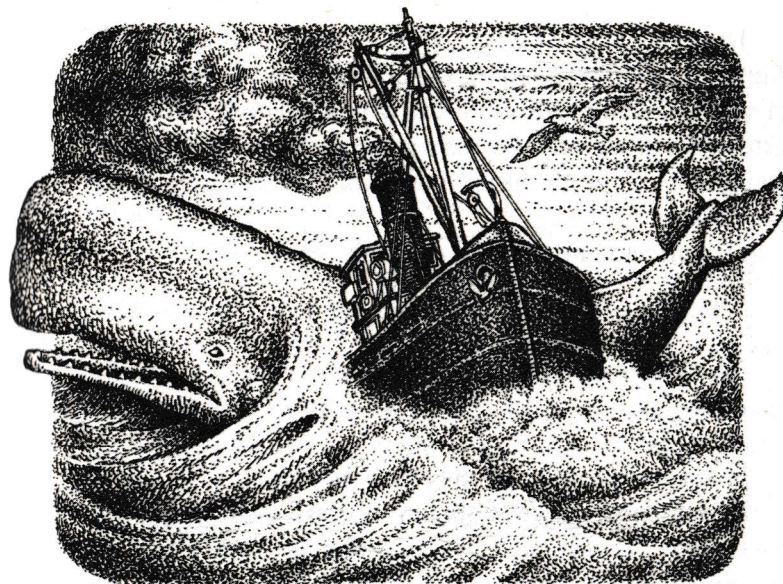
Am de gând s-o folosesc pentru a spune adevărul.

Adevărul despre asasinarea lui Alphonse Morro.

Pentru ca toată lumea să știe ce s-a întâmplat de fapt.

Și poate că, scriind povestea, voi reuși să scap de coșmaruri.

PARTEA ÎNTÂI

CAPITOLUL 1

Eu, Șeful și Hudson Queen

Pentru cei care nu mă cunosc, primul lucru pe care trebuie să-l spun e că nu sunt o ființă umană, ci o maimuță antropoidă. Am aflat de la oamenii de știință că aparțin subspeciei *Gorilla gorilla graueri*. Cea mai mare parte a celor ca mine trăiesc în Africa, în jungla deasă care se întinde pe malurile fluviului Congo, și probabil că de acolo mă trag și eu.

Nu știu cum am ajuns printre oameni și probabil că nu voi ști niciodată. Cred că eram foarte mică atunci când s-a întâmplat asta. Poate că am fost prinsă de vânători sau de băștinași, care apoi m-au vândut. Cea mai veche amintire a mea e cum stăteam pe o podea rece de piatră, cu un lanț în jurul gâtului. E posibil ca asta să se fi întâmplat în orașul Istanbul, deși nu sunt foarte sigură.

De atunci trăiesc printre oameni. Am învățat cum gândiți voi, ființele umane, și să înțeleg ceea ce spuneți. Am învățat să citesc și să scriu. Am învățat cum fură și înșală oamenii. Am învățat ce este lăcomia. Și cruzimea. Am avut numeroși stăpâni, iar pe cei mai mulți dintre ei mi-aș dori să-i pot uita. Nu știu care dintre ei mi-a dat numele. Sau de ce.

Dar, oricum, numele meu este Sally Jones.

Multă lume crede că Șeful este stăpânul meu de acum, dar Șeful nu e genul de om care ar vrea să fie stăpânul cuiva. Noi doi suntem tovarăși. Și prieteni.

Numele adevărat al Șefului este Henry Koskela.

Ne-am cunoscut cu mulți ani în urmă, când m-am furișat pe un cargobot numit *Otago*. Echipajul m-a descoperit, iar căpitanul a ordonat să fiu aruncată peste bord. Însă mecanicul-șef al vasului a intervenit și mi-a salvat viața. Acesta era Șeful.

Ne-am întâlnit din nou întâmplător vreo doi ani mai târziu în cartierul portuar din Singapore. Eram foarte bolnavă și stăteam legată cu un lanț de un stâlp, în fața unui bar dărăpănat. Șeful m-a recunoscut și m-a cumpărat de la proprietarul barului. M-a luat cu el pe vasul unde lucra și mi-a dat mâncare și medicamente. Acea a fost a doua oară când mi-a salvat viața.

Când mi-am revenit în cele din urmă, am avut voie să-l ajut pe Șef cu tot soiul de mici treburi în camera motoarelor. Îmi plăcea ce făceam și, mulțumită lui, am și devenit pricepută. De la el am învățat tot ce știu, despre marinărie și motoarele navelor.

De atunci, i-am stat mereu alături. Din Asia de Sud-Est am mers în Australia. Ne-am cumpărat propria navă, *Hudson Queen*, în New York și am navigat cu ea de-a lungul coastelor Americilor, Africii și Europei cu diverse mărfuri. Eram propriii stăpâni și scoteam suficienți bani cât să menținem nava în stare bună.

Nici nu ne puteam imagina o viață mai bună. Sper că va mai fi din nou așa, cândva.

Cu mai puțin de patru ani în urmă, totul s-a schimbat. Atunci au început necazurile noastre. Navigaserăm toată vara în apele britanice, iar când a sosit toamna, am decis să ne îndreptăm spre ținuturi mai calde, pentru a evita furtunile de iarnă din Marea Nordului. În Londra am luat o încărcătură de conserve care trebuia să ajungă în Azore, un grup de insule din mijlocul Atlanticului.

La început, totul a mers bine. Am avut vreme bună și vânturi domoale, dar norocul a luat sfârșit într-o dimineață, când ne-am ciocnit de o balenă. Balena a supraviețuit, dar *Hudson Queen* a fost lovită atât de tare, încât i s-a îndoit cârma. Tot încercând să reparăm stricăciunile, vremea s-a schimbat și s-a pornit o furtună năprasnică. *Hudson Queen* a fost purtată neputincioasă în derivă, și, dacă n-am fi avut ancora plutitoare, ne-am fi rătăcit. Abia când vântul s-a potolit am reușit să improvizăm o cârmă cu care să ne abatem către coasta portugheză și să căutăm adăpost în Lisabona.

După ce ne-am descărcat marfa, *Hudson Queen* a trebuit dusă într-un doc uscat pentru repararea cârmei. Asta a durat două săptămâni și ne-a costat toți banii pe care îi puseseăm deoparte. Șeful a umblat pe la toți agenții maritimi din port, încercând să găsească o nouă încărcătură, dar nu a găsit nimic. La cheiuri se aflau deja multe cargouri cu calele goale, care așteptau zile mai bune.

Săptămânile treceau. Nu e niciodată prea amuzant să stai pe uscat, dar există porturi mai rele ca Lisabona în care să fii obligat să rămâi. Ne petreceam sâmbetele străbătând orașul cu tramvaiul. N-ai să găsești nicăieri în lume tramvaie mai grozave decât cele din Lisabona, nici măcar în San Francisco.

Eram ancorați în port mai jos de Alfama, un cartier sărac al orașului, adormit în timpul zilei și plin de primejdii noaptea. Nimeni nu se uita surprins la gemenii siamezi care vindeau șireturi pe Rua de São Pedro, nici la Dansatorii Diavolului de pe Coasta de Piper¹ care puteau fi găsiți pe cele mai întunecate alei atunci când luna era

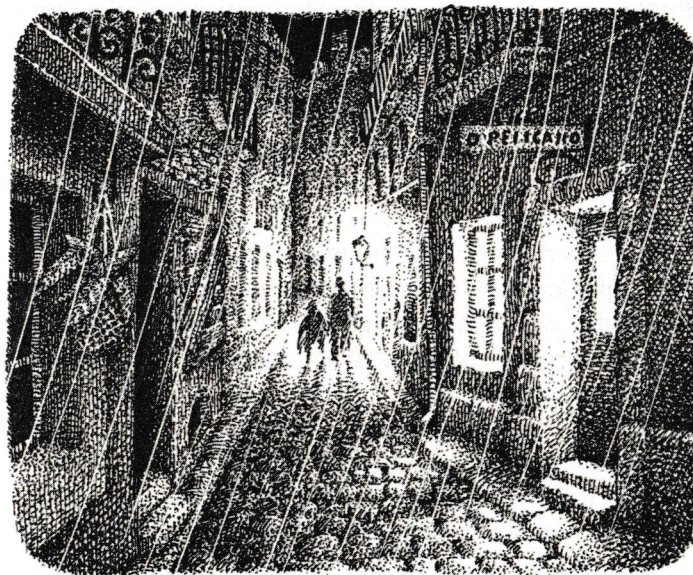
¹ Nume dat de negustorii europeni coastei din vestul Africii între Capul Mesurado și Capul Palmas – astăzi, Liberia. Și-a luat numele de la piperul melegueta sau grăuntele paradisului (n.tr.).

Respect pentru oameni și cărți

în descreștere. În Alfama, nimeni nu se uita surprins nici măcar la o maimuță în salopetă, și asta era un lucru bun pentru mine.

În cele mai multe seri ne duceam la O Pelicano, un han unde merg adesea marinarii când ajung în Lisabona. Se află pe Rua do Salvador, o ulicioară întunecată și îngustă, abia văzută de razele soarelui. Proprietarul se numea Senhor Baptista. Fusese bucătar pe vasele companiei navale Transbrazil și întotdeauna oferea clienților săi un pahar de aguardiente înainte de masă. Aguardiente este un soi de rachiu, așa că eu primeam de obicei un pahar de lapte.

Multe amintiri plăcute mă leagă de O Pelicano, dar ce-mi displace cel mai mult e că acolo l-am întâlnit prima dată pe Alphonse Morro.

CAPITOLUL 2

Morro

Muncisem cu Șeful până târziu în camera motoarelor de pe *Hudson Queen*. Mi-aduc aminte că ploua tare când ne-am dus pe uscat să luăm cina. Lumina de la lămpile cu gaz din port strălucea pe pietrele caldarâmului ud de pe chei, iar apa murdară gâlgâia în canalele și fântânile de pe străzile înguste din Alfama.

Era cald și plin de fum în O Pelicano. Mușteriii erau adunați în jurul meselor rotunde, iar câțiva dintre ei ne-au salutat pe mine și pe Șef cu o fluturare a mâinii sau cu un semn din cap. Erau acolo marinari și hamali din port, femei de stradă cu ochi goi și muzicanți care nu-și găseau somnul. O femeie masivă în negru, numită Rosa, cânta un fado despre dragostea fără noroc. Cântăreții de fado sunt tipici pentru cartierele sărace ale Lisabonei.